

(4)	idem	41/249 ,188
(5)	idem	40/66, 217
(6)	idem	41/153, 108
(7)	idem	41/201, 171
(8)	idem	41/201, 171
(9)	idem	41/165, 43
(10)	idem	45/9
(11)	idem	41/240, 45
(12)	idem	41/189, 121
(13)	idem	41/178, 147
(14)	R.A. Beveren-Waas Reg. en Dom. 27, Fo 35	
(15)	idem	140
(16)	R.A.B. Not. Oostende, Depot Van Caoillie,	41/201, 171
(17)	idem	41/201, 204, 207
(18)	idem	41/202, 214
(19)	idem	41/202, 224
(20)	idem	41/283
(21)	idem	41/283, 91
(22)	idem	41/206, 298
(23)	idem	41/95, 109
(24)	idem	41/211, 136
(25)	idem	41/211, 32
(26)	idem	41/212, 19
(27)	idem	41/213, 103
(28)	idem	41/214, 133
(29)	idem	41/214, 143, 152
(30)	idem	41/215, 38
(31)	idem	41/215, 52
(32)	idem	41/216, 101
(33)	idem	41/216, 196
(34)	N. Hostyn, De Plate, 1978, 105-106	

DE CAPUCIJNEN TE OOSTENDE OP HET EINDE VAN DE 18e EEUW

door Raymond VANCRAEYNEST

Tijdens het bewind van Jozef II greep er in de Zuidelijke Nederlanden in 1786 een hoofdelijke telling plaats van al de geestelijken (1). Zij bevat vrij nauwkeurige inlichtingen : hun naam en voornaam, hun kloosternaam, geboorteplaats, leeftijd en hun functie in het klooster. Deze telling werd uitgevoerd per bisdom en per dekenij. Oostende vinden wij terug onder het bisdom Brugge, dekenij Oudenburg. De dekenij Oostende werd immers maar opgericht op 15 mei 1872. Toch moet ik er de aandacht op vestigen dat in de 17e en 18e eeuwen de pastoor van Oostende dikwijls de functie van deken van Oudenburg vervulde.

In 1786, zo blijkt uit de telling, was er te Oostende maar één mannenklooster, met name dat van de Capucijnen. Ze waren hier toegekomen in 1615 en bouwden hier een klooster en een kerk, de gekende Capucijnenkerk in de Capucijnenstraat. Hieronder volgt de lijst van de 19 paters die in 1786 in het klooster te Oostende aanwezig waren.

Naam	Voornaam	Kloosternaam	Geboorteplaats	Leeftijd	Functie
Verbraecken	Jean-Baptiste	Constantin	Waarschoot	59	gardiaan en biechtvader
Dossche	Pierre Francois	Leonard	Dikkelvenne	63	vicaris-biechtvader
Van Denberghe	Pierre	Martin	Kortrijk	63	biechtvader
Van Buscom	Jean Paul	François	Diest	55	-
Stevesijns	Joseph	Raymond	Boekhoute	57	biechtvader
de Bosscher	François	Stanislas	Oostende	49	biechtvader
Blomme	Joseph	Josse	Esen	50	biechtvader
De Smet	François	Hermenigilde	Tielt	46	-
Germain	Josse Joseph	Germain	Brussel	47	kapelaan garnizoen
Carpentier	Jacques	Hilonie	Lendeledede	41	-
Van Herle	Josse François	Daniël	Lint	40	biechtvader
Vermeulen	Joseph	Ferdinand	Kortrijk	40	biechtvader
David	Guillaume	Angelin	Kortrijk	37	biechtvader
Bogaert	Guillaume	Sivère	Oordegem	41	biechtvader
Lassie	Louis Joseph	Albin	Geraardsbergen	36	biechtvader
Hallenis	Pierre Jean	Machaire	Wichelen	36	-
Seens	François	Hierathe	Beerlegem	34	biechtvader
Meulebroek	Jean Baptiste	Fortunat	Oostrozebeke	33	biechtvader
Heijlen	Louis	Ildephone	Herselt	33	biechtvader

De meesten staan aangetekend als biechtvader. Het is immers bekend dat de meeste Oostendenaars, vooral de mannen, hun biecht gingen spreken bij de paters en niet bij de priesters van de parochiekerk.

De overste van een Capucijnenklooster heet gardiaan en diegene die hem bij afwezigheid vervangt heet vicaris. Verder is er in de lijst één aangeduid als kapelaan van het garnizoen en van vier anderen is er geen functie opgegeven.

Verder is het ook genoegzaam bekend dat de Franse bezetters de geestelijken niet in hun hart droegen. Ze werden uit hun kloosters gezet. Hun bezittingen werden aangeslagen en verkocht. De kerken werden gesloten en vele priesters, zowel regulieren als seculieren, die de eed van haat aan het koningschap en getrouwheid aan de republiek niet wilden afleggen, werden gedeporteerd. Op 2 Germinal IV (= 22.03.1796) werd er ook door de Fransen een lijst opgemaakt van de Capucijnen te Oostende (2). Deze lijst vermeldt 16 kloosterlingen waarvan 3 lekebroeders. Genealogisch gezien is ze niet zo volledig als de vorige : geen voornaam, alleen de kloosternaam; geen geboorteplaats. Daarentegen geeft ze wel de datum van intrede en van professie en het klooster van intrede, ook de aankomstdatum te Oostende.

Naam	Kloosternaam	Leeftijd	Datum intrede	Datum professie	Plaats intrede	Datum Oostende	Functie
Spanoghe	Epiphanus	61	18.09.1755	22.09.1756	Leuven	10.09.1791	gardiaan
Verbrugghen	Guilielmus	53	17.09.1763	22.09.1764	Leuven	18.09.1793	vicaris
Van Elslande	Guilielmus	65	10.04.1750	13.04.1751	Belle	07.05.1794	priester
Stevesijns	Raymundus	67	14.05.1754	18.05.1755	Leuven	26.09.1778	id
De Meersman	Georgius	57	18.05.1759	18.05.1760	id	30.07.1792	id
De Smet	Hermenegildus	56	14.05.1760	18.05.1761	id	18.04.1775	id
Dhaese	Severinus	49	24.04.1771	28.04.1772	id	15.06.1795	id
Eggermont	Sulpitius	46	17.11.1774	21.11.1775	id	19.10.1791	id
Michiels	Hilduardus	42	25.11.1779	25.11.1779	id	18.09.1793	id
Van Doorselaere	Januarius	41	15.03.1778	19.03.1779	id	12.06.1786	id
De Mynck	Humbertus	45	16.04.1779	20.04.1780	id	23.07.1787	id

Dhooghe	Ignatius	40	10.07.1784	14.07.1785	id	07.09.1791	id
Depoorter	Camillus	35	10.07.1784	14.07.1785	id	18.09.1793	id

LEKEBROEDERS

Geraert	Winocus	58	15.10.1762	19.10.1763	Belle	23.09.1792
Vidal	Franciscus	64	10.01.1766	14.01.1767	Leuven	28.07.1794
Wallaert	Felix	51	10.01.1768	14.01.1769	id	28.07.1792

Op 20 Vendémiaire V (= 11.10.1796) werd de staat van de goederen opgemaakt van het klooster der Capucijnen te Oostende en ondertekend door de paters Epiphanius, Guilielmus, Raymundus, Georgius, Hermenegildus, Severinus, Sulpicius, Januarius, Humbertus, Camillus, Judocus en door frater (lekebroeder) Franciscus (3).

Op 3 Brumaire V (= 24.10.1797) tekenden de Capucijnen protest aan tegen de dreigende afschaffing van hun klooster.

Op 20 Prairial V (= 08.06.1797) werd de inventaris van het gouden en zilverwerk opgemaakt nadat daags te voren op 07.06.1797 de paters uit hun klooster waren verdreven (4).

Op 14 Brumaire VII (= 04.11.1798) wordt er een lijst van priesters van het kanton Oostende bekendgemaakt (5) die moeten aangehouden en gedeporteerd worden buiten de republiek. Daarop treffen we de volgende Capucijnen aan: Spanoghe Epiphane, gardiaan, Verbrugge Guillaume, vicaris, Vandoorselaere Janvier, Eggermont Sulpice, Van Elslande Guillaume, Michiels Hildevarde, Desmet Hermenegilde. Meer dan een jaar nadat ze uit hun klooster werden verdreven, vertoefden ze dus nog altijd te Oostende.

Over François Desmet, 62 jaar, vernemen we verder nog dat hij zich te Oostende wil terugtrekken bij een kuiper, een zekere Billemon. Pierre Van Elslander, 70 jaar, wil naar zijn broer gaan die pastoor is te Klerken. Geboortig van Ieper was hij, 68 jaar oud, opgesloten geweest in de gevangenis te Brugge op 25 Prairial VII (= 15.06.1799). Uit een lijst van personen die klacht neerlegden tegen de betaling van grondbelastingen over de jaren VIII en IX (= 1800-1801) leren we dat G.F. Roselt, brouwer, eigenaar was van een deel van het kloostergoed van de Capucijnen. Het ander deel behoorde toe aan de republiek en daar was de rijkswacht gevestigd (6).

Bronnen :

- (1) A.R.A. Brussel. Geheime Raad, Oostenrijkse periode, bundel 702.
- (2) R.A. Brugge. Franse Hoofdbesturen, nr. 1188.
- (3) id., nr. 820.
- (4) id., nr. 858.
- (5) id., nr. 1.190
- (6) id., nr. 1954.

VERBETERING

Blz. 93 - 142 : bij Sabine BULCKE lezen ° Roeselare 1953 i.p.v. 1933.